G. Urbain. *Introduction à l'étude de la spectrochimie*. Paris, 1911.

P. G. Urbain, profesor chemji w Sorbonie, dał nam bardzo zwięzłą książkę o niewielu stronicach—bo jest ich niespełna 250—a jednak obejmującą w jasnym zestawieniu cały dorobek spektrochemji. Powtarzam wyraźnie:

spektrochemji, to znaczy, że nie dotyka ona ani rozbioru pomiarów długości fal, ani budowy przyrządów spektroskopowych, ani też ostatnich wynalazków w tej dziedzinie, jak siatki Michelsona, interferencyjne widma Lumera, natomiast wszystko to, co dotyczy związku pomiędzy widmem a charakterem ciała świecącego oraz sposobami, pobudzającemi go do świecenia, jest uwzględnione niemal wyczerpująco, w sposób ujmujący i jasny. Sądzę, że spis rozdziałów uwydatni najlepiej zawartość dzieła, stanowiącego kurs wykładany na Wydziale Nauk Uniwersytetu Paryskiego (Leçons professées à la faculté des Sciences de l'Université de Paris).

Rozdział I, nie wychodzący poza granice każdego obszerniejszego podręcznika fizyki, obejmuje podstawy nauki o widmie i sposobach otrzymywania go. Rozdział II traktuje o promieniowaniu przy wysokich temperaturach, a więc mamy tu wykład o ciałach bezwzględnie czarnych i o ciałach zabarwionych. Rozdział III obejmuje naukę o świeceniu gazów pod nizkiemi ciśnieniami, a więc o promieniach widzialnych, katodowych, Goldsteina i Roentgena, oraz o promieniowaniu ciał promieniotwórczych, a więc o promieniach α, β i γ. Rozdział IV stanowi wykład o promieniowaniach łuku Volty i iskry elektrycznej i wraz z rozdziałem V-ym, dającym całokształt nauki o luminescencji (fosforescencji i fluorescencji), stanowi zdaniem podpisanego największą ozdobę książki, choć pominięto w nich najnowsze prace w tym kierunku, wykonane przez naszych ziomków w pracowni prof. Kowalskiego. Rozdz. VI traktuje o widmach pochłonięcia, zaś ostatni rozdział VII, zatytułowany „o budowie widm“, daje naukę o dubletach i trypletach, wykłada i ilustruje prawo Hartley'a, oraz prawo Ritza, i prawidłowości, wykryte przez Keysera i Runge'go, oraz przez Rydberga. W tymże ostatnim rozdziale są wyłożone zasady teorji Ritza, zjawisko Zeemana, prawo Prestona, oraz uogólnienia Rydberga. Ostatnie wiersze książki poświęcono związkowi pomiędzy widmami pierwiastków z jednej strony, a ich stanowiskiem w układzie Mendelejewa — z drugiej.

Cały wykład p. Urbaina nigdzie nie wykracza poza granice popularności, choć może się przydać dla orjentacji i specjaliście. *J. J. Boguski.*